

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความแตกต่างค่าจ้างแรงงานระหว่างเพศ : กรณีศึกษาของอุตสาหกรรม
ยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ชื่อและนามสกุล นายจักรพันธ์ วาหน้าสุข

แขนงวิชา เศรษฐศาสตร์

สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ศรีพร สัจจนันท์
2. รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ศรีเสาวลักษณ์

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2555

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อธิพัช ราษฎร์นิคม)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ศรีพร สัจจนันท์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ศรีเสาวลักษณ์)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

.....

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความแตกต่างค่าจ้างแรงงานระหว่างเพศ : กรณีศึกษาของอุตสาหกรรมยานยนต์
ในนิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ผู้วิจัย นายจักรพัทธ์ วาหนาสุข **รหัสนักศึกษา** 2516000078 **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา 1) รองศาสตราจารย์ศิริพร สัจจามันท์ 2) รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ
ศรีเสาวลักษณ์ **ปีการศึกษา** 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) อัตราค่าจ้างแรงงานระหว่างเพศ และ 2) ปัจจัยที่กำหนดความแตกต่างของอัตราค่าจ้างแรงงานระหว่างเพศ

ตัวอย่างของประชากรที่ศึกษาคือ พนักงานในระดับแรงงานกึ่งฝีมือในสถานประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 400 คน แบ่งเป็นชายจำนวน 200 คน และหญิงจำนวน 200 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ได้แก่ การทดสอบหาค่าความแปรปรวนของประชากร วิเคราะห์ความถดถอยเชิงซ้อน เพื่อทดสอบหาปัจจัยที่กำหนดความแตกต่างของค่าจ้างแรงงานระหว่างเพศชายและเพศหญิง โดยจะแบ่งการทดสอบออกเป็น 3 ช่วง คือ ค่าจ้างในช่วงทดลองงาน ค่าจ้างในช่วงเริ่มปฏิบัติงาน และค่าจ้างในช่วงขณะปัจจุบัน

ผลการวิจัย พบว่า 1) เพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างทางด้านอัตราค่าจ้างแรงงาน โดยพบว่า ในช่วงทดลองงานเพศชายจะมีอัตราค่าจ้างมากกว่าเพศหญิงอยู่ 120.311 บาท/เดือน ในช่วงเริ่มปฏิบัติงานเพศชายจะมีอัตราค่าจ้างมากกว่าเพศหญิงอยู่ 120.040 บาท/เดือน และในช่วงปัจจุบันเพศชายจะมีอัตราค่าจ้างมากกว่าเพศหญิงอยู่ 175 บาท/เดือน ตามลำดับ 2) ปัจจัยกำหนดความแตกต่างทางด้านค่าจ้างระหว่างเพศชายและเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ในช่วงการทดลองงาน คือ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการทำงานกับบริษัทที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 เพศ และความสามารถทางด้านคอมพิวเตอร์ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 อายุ และสถานภาพที่ระดับความเชื่อมั่น 0.10 ในช่วงเริ่มปฏิบัติงาน คือ ระดับการศึกษาและระยะเวลาการทำงานกับบริษัทที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 เพศ อายุและความสามารถทางด้านคอมพิวเตอร์ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และความสามารถด้านภาษาอังกฤษที่ระดับความเชื่อมั่น 0.10 ในช่วงขณะปัจจุบัน คือ เพศและระดับการศึกษาที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 และตำแหน่งงานมีที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

คำสำคัญ การเลือกปฏิบัติทางด้านค่าจ้างระหว่างเพศ แรงงานกึ่งฝีมือ ค่าจ้างแรงงาน แรงงานในระบบ

Thesis title: The Differences of Gender - Pay Gap : A Case Study of Automobile Industry at Well Grow Industrial Estates in Chachoengsao Province

Researcher: Mr.Juckkrapat Wathanumsuk; **ID:** 2516000078; **Degree:** Master of Economics;

Thesis advisors: (1) Siriporn Sajjanand, Associate Professor; (2) Dr.Orapan Srisawaluk, Associate Professor; **Academic year:** 2011

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the wage rates between genders, and 2) analyze the factors specifying the differences between the wage rates between genders.

The samples of population used in the research were 400 semi-skilled employees, 200 men and 200 women, in the automobile industry, Well Grow Industrial Estates in Chachoengsao Province. The sample was selected by stratified random sampling. The tools used in the research were questionnaires. The data were analyzed by descriptive statistics : frequency, percentage and mean. The quantitative analysis comprising t-test and multiple regression techniques were applied to investigate factors which specified the differences between the wage rates between male and female employees. The test divided into three periods; wages during the probation, wages during the operation, and wages in the current period.

The research findings were 1) there are the differences in wage rates between males and females in all periods; during the probation, operation and in the current period. Males are paid more than females 120.311 baht per month, 120.040 baht per month, and 175 baht per month, respectively. 2) The factors specifying the differences in wages between males and females with statistical significance during the three periods of work were as follows: during the probation period, the background of education and the periods of work at the level of 0.01, genders and computer at the level of 0.05, ages and marital statuses at the level of 0.10. During the beginning of operation, there were the background of education and the periods of work at the level of 0.01, genders, ages and skills on using computer at the level of 0.05, and skills on the English language at the level of 0.10. At the current period, there were genders and the background of education at the level of 0.01, and the positions of work at the level of 0.05.

Keywords: Gender Wages Discrimination, Semi - Skilled Labours, Wage, Worker in the Formal Sector

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความแตกต่างค่าจ้างแรงงานระหว่างเพศ : กรณีศึกษาของอุตสาหกรรมยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ จังหวัดฉะเชิงเทรา” สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ศิริพร สัจจามันท์ และรองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ศรีเสาวลักษณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และให้คำปรึกษาตั้งแต่เริ่มต้น รวมถึงการตรวจสอบและแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อรรถิพย์ ราษฎร์นิยม รองคณบดีฝ่ายบริหาร สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ประธานสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้สละเวลาให้คำแนะนำ คำปรึกษาอันเป็นประโยชน์ในการทำวิจัย ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณและระลึกถึงพระคุณของอาจารย์ทั้ง 3 ท่านตลอดไป

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ขอขอบพระคุณคุณวรินทร์ สมุทรวนิช ที่ช่วยให้คำแนะนำในการจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์และคำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณบิดามารดา พี่ น้อง และเพื่อนๆ ทุกคนที่ช่วยเป็นกำลังใจและช่วยอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยฉบับนี้เสมอมา ประโยชน์จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอบแต่ครอบครัว และคณาจารย์ที่อบรมสั่งสอนประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันครอบครัวและสังคมไทยสืบต่อไป

จักรพัทธ์ วาหนาสุข

มีนาคม 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
ภาพรวมของสถานภาพเพศชายและเพศหญิงในประเทศไทย	11
แนวคิดเรื่องเพศภาวะ ความหมายของการเลือกปฏิบัติและปัจจัยที่กำหนด	
ความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศ	18
ทฤษฎีค่าจ้างแรงงาน	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	40
ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	40
กลุ่มตัวอย่าง	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	42
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้	43
บทที่ 4 ผลการวิจัย	49
ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม	49
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจ้างงานและสวัสดิการต่างๆ	54
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าจ้างแรงงาน	57

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	63
สรุปผลการวิจัย	63
อภิปรายผล	63
ข้อเสนอแนะ	65
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	69
แบบสอบถาม	70
ประวัติผู้วิจัย	76

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1.1	ตารางที่ 1.1 ตารางแสดงการเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของ แต่ละภาคการผลิตระหว่างปีพ.ศ.2504 และ พ.ศ.2551	1
ตารางที่ 1.2	แสดงระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา	8
ตารางที่ 2.1	ผลการตรวจการใช้แรงงานหญิง งบประมาณ พ.ศ. 2539 - 2543	12
ตารางที่ 3.1	การกำหนดตัวแปรและความหมายในงานวิจัย	47
ตารางที่ 4.1	ผลการวิเคราะห์ร้อยละทางด้านอายุ สถานภาพ และระดับการศึกษาของผู้ตอบ แบบสอบถามจำแนกตามเพศ	50
ตารางที่ 4.2	ผลการวิเคราะห์ร้อยละทางด้านตำแหน่งงาน ระยะเวลาการทำงาน และประสบการณ์ การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	51
ตารางที่ 4.3	ผลการวิเคราะห์ร้อยละทางด้านความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ คอมพิวเตอร์และทักษะฝีมือช่างของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	53
ตารางที่ 4.4	ผลการวิเคราะห์ร้อยละทางด้านลักษณะการจ้างงาน ค่าจ้างช่วงทดลองงาน ค่าจ้าง ช่วงบรรจุเข้าทำงาน และค่าจ้างในช่วงปัจจุบันของพนักงานจำแนกตามเพศ	54
ตารางที่ 4.5	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของอัตราค่าจ้างแรงงานเพศชายและหญิงด้วยสถิติ T-Test	56
ตารางที่ 4.6	ผลการวิเคราะห์ร้อยละของค่าจ้างแรงงานเฉลี่ยของพนักงานในปัจจุบันของชายเทียบกับหญิง	56
ตารางที่ 4.7	ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยด้วยสถิติ Multicollinearity	58
ตารางที่ 4.8	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าจ้างแรงงานช่วงทดลองงาน	60
ตารางที่ 4.9	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าจ้างแรงงานช่วงบรรจุงาน	61
ตารางที่ 4.10	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าจ้างแรงงานช่วงขณะปัจจุบัน	62

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 การจ้างงานในประเทศไทยช่วงปี 2533 - 2553	2
ภาพที่ 1.2 จำนวนรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนช่วงปี 2543 - 2552	3
ภาพที่ 1.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของลูกจ้างจำแนกตามเพศ (บาท/เดือน) ปี 2545 - 2553	4
ภาพที่ 1.4 จำนวนโรงงานจำแนกตามนิคมอุตสาหกรรมในประเทศไทย	5
ภาพที่ 1.5 แสดงจำนวนประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปที่มีงานทำในจังหวัดละเอียงเทรา ระหว่างปี พ.ศ. 2544 – 2553	6
ภาพที่ 3.1 แสดงส่วนการผลิตของกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์	40

